

GROTE VERSCHILLEN IN DIERGEZONDHEIDSKOSTEN

Linda Jansen

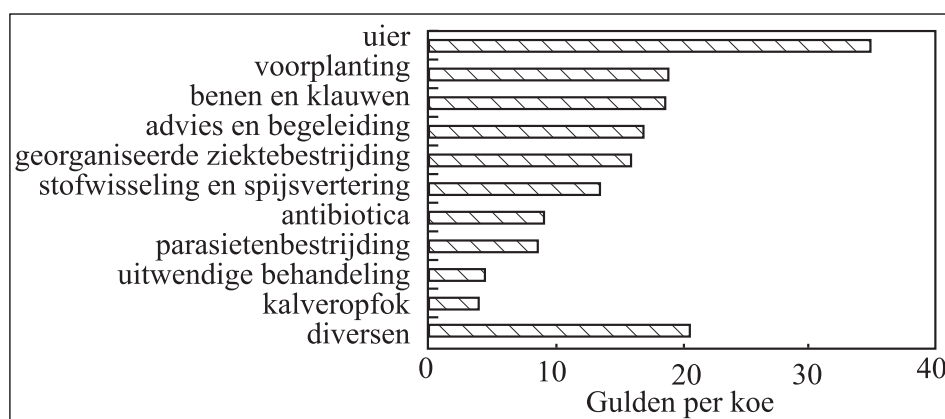
De diergezondheidskosten per koe zijn tot 1998 sterk toegenomen. Samen met een toename van de aandacht voor dierenwelzijn en diergezondheid is dat reden geweest om een analyse te maken van die kosten. Het LEI heeft daartoe voor boekjaar 1999 voor circa 150 veehouderijbedrijven de kosten voor diergezondheid zeer gedetailleerd geregistreerd. Voor elk bedrijf zijn alle gebruikte diergeneesmiddelen en ontsmettingsmiddelen en alle voorgekomen (dierenarts)diensten vastgelegd. Ook is een uitgebreide inventarisatie uitgevoerd van gegevens omtrent stalinrichting, bedrijfsvoering, en deelname aan ziektebestrijdingsprogramma's. In samenwerking met specialisten op het gebied van medicijngebruik en diergezondheidszorg zijn de middelen en diensten ingedeeld in categorieën zoals bijvoorbeeld 'voortplanting', 'georganiseerde ziektebestrijding' en 'stofwisseling en spijsvertering'.

In het onderzoek zijn 59 melkveebedrijven opgenomen. Bij de meeste van deze bedrijven lagen de diergezondheidskosten tussen de 125 en 150 gulden per koe per jaar. Toch is er sprake van grote verschillen tussen de bedrijven, want de gemiddelde kosten over alle bedrijven bedroegen ruim 160 gulden per koe per jaar. Ongeveer 20% van de kosten had betrekking op uiergezondheid. Ook de zorg voor het beenwerk en de voortplanting zorgden voor een flink deel van de kosten (figuur 1). Aan advies en begeleiding werd gemiddeld 15 gulden per koe uitgegeven, maar zeker ook deze kosten verschillen sterk tussen de bedrijven.

Op varkens- en pluimveebedrijven bedragen de kosten gemiddeld 10 gulden per vleesvarken, 119 gulden per fokzeug, 22 gulden per 100 leghennen en 101 gulden per 100 vleeskuikenplaatsen.

In de varkens- en vleeskuikenhouderij vormen de kosten voor antibiotica en georganiseerde ziektebestrijding het leeuwendeel van de kosten voor diergezondheid. Deze laatste kosten bestaan voor 85% uit vaccinatiekosten. Op zeugenbedrijven gaat bijna 30% van de kosten op aan antibiotica, variërend van 10 tot 45%. Per 1 juli 1999 is een verbod ingesteld op een aantal veevoederadditieven. Op de onderzochte vleesvarkensbedrijven bleek dit verbod samen te gaan met een gemiddelde toename van het curatief antibioticagebruik. De verschillen in ontwikkeling tussen de bedrijven waren groot, want ook een deel van de bedrijven wist het gebruik van antibiotica terug te dringen (tabel 1). Bij de onderzochte vleeskuikenbedrijven was er sprake van een gemiddelde afname van het curatief antibioticagebruik.

Vervolgonderzoek kan worden gericht op analyse van verschillen van verbruik van diergeneesmiddelen tussen bedrijven. Op varkens- en vleeskuikenbedrijven zou speciale aandacht kunnen worden besteed aan het gebruik van antibiotica.

Figuur 1 Verdeling van kosten diergezondheid melkvee naar hoofdcategorieën

Tabel 1 Enkele kengetallen van vleesvarkens- en vleeskuikenbedrijven, ingedeeld naar ontwikkeling van het verbruik van antibiotica

	Ontwikkeling van het verbruik van antibiotica		
	sterke afname (> 20%)	ongeveer gelijk (-20 – +20%)	sterke toename (> 20%)
<i>Vleesvarkensbedrijven</i>			
Aantal bedrijven	6	3	7
Aantal dieren	890	2.980	840
Kosten (gld. per dier) eerste helft 1999	2,26	0,63	1,14
Kosten (gld. per dier) tweede helft 1999	1,32	0,66	3,53
<i>Vleeskuikenbedrijven</i>			
Aantal bedrijven	7	1	4
Aantal dieren	44.930	11.270	41.010
Kosten (gld. per 100 dieren) eerste helft 1999	15,83	25,00	9,24
Kosten (gld. per 100 dieren) tweede helft 1999	8,49	21,00	13,03

Meer informatie:

Rapport *Een verkennende studie naar diergeneesmiddelengebruik en gezondheidskosten op veehouderijbedrijven*